

ВПЛИВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА КІЛЬКІСТЬ САМОВБИВСТВ СЕРЕД МОЛОДІ

Заінчківська М. М., студ. (гр. УС-71, ФММ КПІ ім. Ігоря Сікорського)

Анотація. У статті розглянуто динаміку самовбивств в різних країнах, досліджено вплив зовнішніх факторів на кількість самовбивств. Акцентовано увагу на найбільш суттєві фактори такі як суспільство, добробут та сім'ю. Досліджено заходи, що використовують різні держави задля запобігання самовбивств.

Ключові слова: самовбивство, конкуренція, самотність, суспільство.

Abstract. The article considers the dynamics of suicides in different countries, pays special attention to the influence of external factors on the number of suicides. Emphasis is made on the most influential factors such as society, living standards and family. Measures used by different states to prevent suicide have been studied.

Keywords: suicide, competition, loneliness, society.

Вступ. Молодість – це найактивніший період життя, під час якого відбувається фізичний, психологічний та соціальний розвиток людини. Саме в часи молодості більшість людей реалізують себе, зустрічають своє кохання та заводять друзів. Проте, на цей період життя припадає також найбільша кількість емоціональних потрясінь та соціальних проблем. Люди, які не можуть це подолати і не бачать виходу із ситуації часто закінчують життя самовбивством. Найбільш гостро це питання постало в останнє десятиріччя, оскільки кількість самовбивств серед молоді продовжує зростати.

Аналіз стану питання. Проблематиці питань зростання кількості самовбивств серед молоді в Україні до сих пір приділяється недостатньо уваги. Так причини самовбивств досліджували такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як В.А. Розанов [1], Пак Бьон Гим [2] та інші.

Для кожної людини причини покінчити життя були різні, проте всі вони пов'язані з емоційним та психологічним станом. На психологічний стан людини впливає ряд факторів, більшість яких, є частиною зовнішнього середовища людини, а саме оточення, робота, навчання та медіа.

Мета роботи: виділити основні фактори, що стають причинами самовбивств та дослідити запобіжні заходи, що застосовуються в різних країнах.

Методика, матеріали та аналіз досліджень. Життя – це цінний скарб, дарований нам батьками. Проте через різні життєві обставини іноді людина навмисно лишає себе життя. Самовбивці – це, переважно, люди із вразливою психікою, що розчарувалася у всьому і не бачить іншого виходу.

Самовбивства здійснюють представники всіх груп населення, проте більше половини самовбивств припадає на віковий проміжок 15-30 років (рис.1). Також, чоловіки більш схильні до самовбивства, ніж жінки (77% людей, що покінчили життя самовбивством у 2016 році були чоловіками).

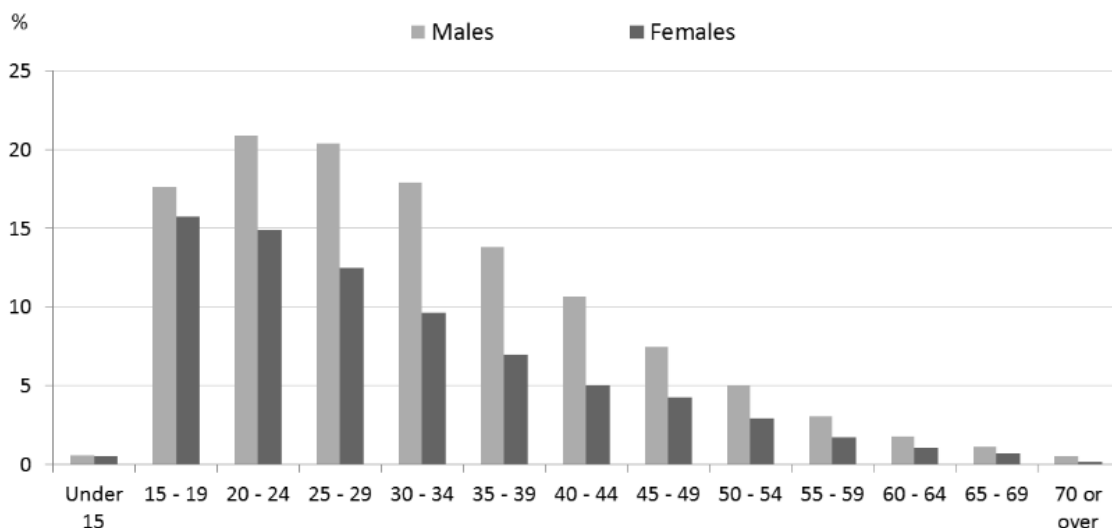

Рис. 1. Кількість самовбивств по вікових та статевих групах, 2016 рік [3]

Молодь є найбільш схильною до самовбивства, оскільки саме на цей період припадає становлення особистості, пошук себе та знаходження свого місця в суспільстві. Саме в цей період людина отримує найбільше стресу та емоційних потрясінь, а саме стрес та відчай ведуть до самовбивства.

Найпоширенішими причинами стресу є:

- велике навантаження у навчанні чи на роботі;
- недостатня конкурентоспроможність (погані оцінки у школі, зовнішність чи робочі навички, що негативно впливають на самооцінку людини
- невизначеність (нерозуміння ким бути, та що робити далі);
- знущання від оточуючих (булінг);
- невдача в особистих стосунках;
- втрата близької людини;
- складні економічні обставини;
- поразка у важливій справі, в яку було вкладено багато зусиль;
- звільнення з роботи / відрахування з університету [4].

Всі вище зазначені причини найчастіше трапляються у зазначений період 15-30 років. Крім цього найбільш нестабільна та вразлива психіка у підлітків, саме вони переживають значні зміни у своєму житті і схильні до самокритики. Якщо це підтримується зовнішнім середовищем (проблеми в школі, особистому житті), і людина не має близьких, яким достатньо довіряє, це може привести до незворотніх наслідків. Для людини, що переживає складні часи, дуже важлива підтримка і розуміння, проте така людина часто закривається від світу і з головою поринає у себе.

Ця проблема постала гостро саме у XXI сторіччі, через посилення впливу на психологічний стан людини оточуючого середовища. Такими основними факторами є соціальні мережі, де набагато легше когось образити, ніж в житті, зростання конкуренції за гідну роботу, та культ зовнішності.

Наразі уряди багатьох країн впроваджують підтримуючі заходи, що спрямовані на зменшення кількості самовбивств. Найбільше уваги цьому

приділяють азійські країни, зокрема, Японія та Республіка Корея, де ця проблема дуже загострилась в 2005-2015 роках. Такими заходами є підтримуючі надписи на мостах, де трапляється найбільше самовбивств, боротьба з булінгом в школах, обов'язкові відвідування психолога для школярів та студентів і навіть підтримуюча «реклама» в соціальних мережах. Всі ці заходи в сукупності показують гарні результати (починаючи з 2015 року кількість самовбивств в Республіці Корея неухильно зменшується) [5].

Проте в більшості країн кількість самовбивств зростає, це переважно країни «третього світу», хоча навіть така розвинена країна, як США також входить в їх число [5]. В Україні цій проблемі приділяється недостатньо уваги. Так, щороку кількість самовбивств у нашій країні зростає. Ця тенденція вимагає реалізації додаткових заходів і програм, насамперед, для найбільш вразливих верств населення – молоді.

Висновки. Підсумовуючи все вищесказане, можна зазначити, що соціальні та побутові фактори сильно впливають на кількість самовбивств. Саме стрес, отриманий від інших людей чи життєвих обставин остаточно ламає психіку вразливих людей та штовхає їх на самовбивство. Головними причинами самовбивства є булінг, особисті та професійні невдачі, втрата близької людини.

Розвинені держави впроваджують різноманітні заходи емоційної підтримки, що спрямовані на втримання людей від необдуманих вчинків. Проте у багатьох країнах, включаючи Україну, цій проблемі не приділяють відповідної уваги, в наслідок чого, вона продовжує загострюватись. Поки з цією проблемою не можуть впоратися на національному рівні, потрібно намагатись боротися з нею на особистому рівні. Своєчасна увага та підтримка, обійми чи звичайна шоколадка можуть врятувати життя людини.

Науковий керівник: Полукаров О. І., к.т.н., доц. (каф. ОППЦБ, КПІ ім. Ігоря Сікорського)

Література

1. Розанов В.А. Самоубийства среди детей и подростков что происходит и в чем причина? Суицитология, журнал, 2014. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/samoubiystva-sredi-detey-i-podrostkov-cto-proishodit-i-v-chem-prichina>
2. Пак Бьон Гим 청소년의 자살생각에 관한 생태체계요인 탐색. Korean Academy of Social Welfare (한국 사회 복지학회), 2006. URL: <https://www.koreascience.or.kr/article/CFKO200603553207148.page>
3. Deaths due to intentional self-harm. Eurostat, 2016 URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20190909-1>
4. Шульдик А.В., Шульдик Г.О. Причины та симптоми стресу. Всеукраїнська науково-практична конференція, Хмельницький, 2017. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/jspui/bitstream/6789/7468/1/Stress.pdf>
5. Suicide Rates Around the World. Statista URL: <https://www.statista.com/chart/15390/global-suicide-rates/>